

GŁOS KOBIEC

WYDAWNICTWO POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Cena 20 gr.

Warszawa, maj 1927 r.

Cena 20 gr.

WALKA SOCJALISTÓW Z WROGAMI LUDU O SAMORZĄD W STOLICY.

Rząd ludowy w r. 1918 dał kobietom powszechne prawo wyborcze narówni z mężczyznami. Otrzymane prawa nakładają obowiązki. Kobiety w równej mierze jak mężczyźni są odpowiedzialne za przyszłość państwa. Od ich uświadomienia zależy, czy władzę mają przedstawiciele klas posiadających, czy też interesów ludu bronią sami robotnicy. 22 maja odbędą się wybory do Rady Miejskiej w Warszawie.

Od Was Towarzyszki, Kobiety, Robotnice, zależy kto będzie gospodarzem stolicy. Toczy się walka o opanowanie samorządu Warszawy przez przedstawicieli robotników i inteligencji pracującej — POLSKĄ PARTJĘ SOCJALISTYCZNĄ.

Przez osiem lat Rada Miejska i Magistrat Warszawy były opanowane przez wrogów ludu, przez ósemkarzy czyli chrześcijańską demokrację, endeków, którzy razem z bogatymi żydami, podrażali chleb ludzioru pracy (stojąc na straży interesów kamieniczników, bankierów, kupców.

Dochody miasta opierały się na podatkach płaconych przez najszerze rzesze najbiedniejszych robotników i inteligencji. Gaz, elektryczność, woda, tramwaje, to źródło, z którego czerpał Magistrat dochody na gospodarkę. Troskliwie szanowano bogaczy, posiadaczy kamienic, automobilów, zbyt kownych mieszkań, brylantów.

A przecież właśnie ta klasa społeczna powinna utrzymywać miasto.

Kobiety Wyborczynie! Czy chcecie, żeby Wasze dzieci wydane były na łup zepsuciu ulicy! Czy nie podnosi się w Wa-

szych sercach uczucie buntu, że nie mogą uczęszczać do szkół, bo dotychczasowi gospodarze, nie postarali się żeby powszechne nauczanie nie było kłamstwem.

Matki! Czy chcecie mieszkać w norach w których Wasze dzieci tracą zdrowie, zjadane przez gruzlicę, skrofuły i inne choroby!

Endecko - chijeński Magistrat Warszawy nie budował mieszkań dla klasy pracującej. A socjalistyczny Magistrat Wiednia wybudował w przeciągu kilku lat 32.000 mieszkań. Powstały całe dzielnice, pełne zieleni, kwiatów, w których władzą ludzie pracy.

W Warszawie, stolicy państwa, tyśiące rodzin niema dachu nad głową. Najcięższem oskarżeniem dla obecnego Magistratu, TO LUDZIE BEZDOMNI.

Zajęci troską o własne interesy nie dali ludowi CHLEBA POWSZEDNIEGO I DACHU NAD GŁOWĄ.

KOBIETY! Stańcie do walki o zwycięstwo socjalistów w dniu 22 maja.

MATKI, GOSPODYNE! Samorząd to najbliższy opiekun i przyjaciel klasy pracującej, jeżeli w nim gospodarzą PZEDSTAWCIELE LUDU, POLSKA PARTJA SOCJALISTYCZNA.

Wyborczynie! Jeżeli pragniecie budowy domów, szkół, parków, ogrodów, szpitali, domów dla położnic, żłobków, uporządkowania bruków i ulic, walki z drożyzną, budowy piekarni mechanicznej, młeczarni miejskiej,

TO GŁOSUJCIE W DNIU 22 MAJA NA POLSKĄ PARTJĘ SOCJALISTYCZNĄ.

ZWYĘSTWO P. P. S. JEST ZWYCIĘSTWEM SPRAWIEDLIWOŚCI, ZWYCIĘSIWEM INTERESÓW LUDU NAD INTERESAMI PASKARZY.

Kobiety stańcie w szeregach walczących z wrogami Waszymi o samorząd w stolicy.

D. Kluszyńska.

DO WALKI Z NĘDZĄ MIESZKANIOWĄ.

Nie chcemy dłużej mieszkać w norach ciemnych i wilgotnych! Nie chcemy z walących się domów, być eksmitowani do „blaszanek” magistrackich! Ten krzyk protestu rozlega się w Warszawie, stolicy Polski. Rządy reakcyjnej polsko-żydowskiej większości Rady Miejskiej i Magistratu doprowadziły nędzę mieszkaniową w Warszawie do stanu rozpaczliwego. Jak mieszka ogromna masa ubogich robotników i inteligentów pracujących w Warszawie, a zresztą w wielu, bardzo wielu miastach, miasteczkach, osadach a także na wsi. Ale sprawa ta zupełnie nie zajmowała tych, którzy wybrani do Rad Miejskich,

trzoda chłевна, niż t. z. żywy inwentarz gospodarski.

Ale ba! Bydło na folwarku wymaga opieki, bo pan i właściciel ciągnie ze zdrowych zwierząt duże zyski! A, że nędzarz w fabryce i warsztacie, albo w biurze, że jego żona, dzieci mrą przedwcześnie z nędzy mieszkaniowej, co to kogo obchodzi? Na miejsce jednego zmarłego przedwcześnie, staje setka innych do pracy, błagając i prosząc.

Tak myślą kamienicznicy, właściciele placów, kierownicy finansów miejskich, ci co wydają z kas miejskich pieniądze, wyciśnięte z podatków miejskich! W Warszawie i w całej Polsce, jak długa i szeroka, szaleje drożyzna, łamią ręce z rozpaczyci krocie bezrobotnych, a nędza mieszkaniowa szczyrzy zęby i kąsa nieszczęsną ludność.

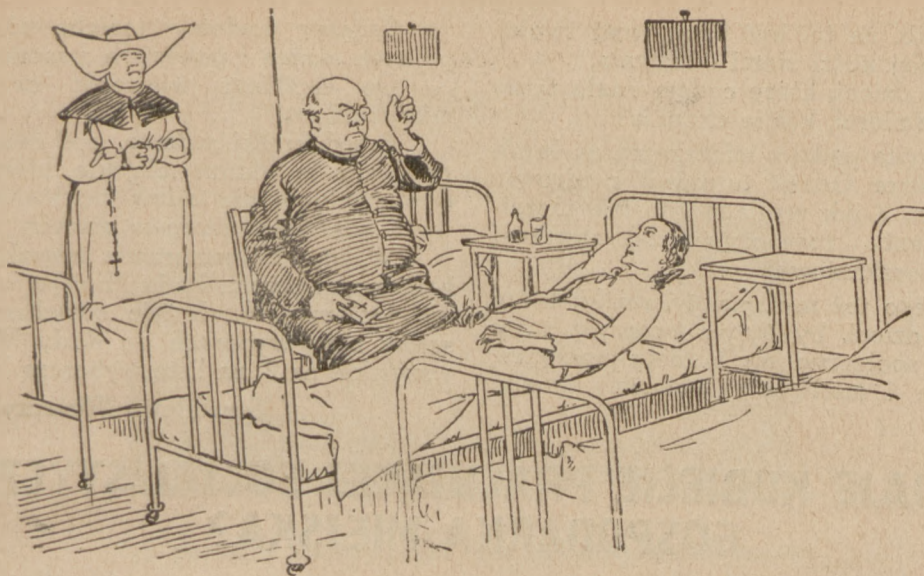
Oto obrazek ze stolicy: olbrzymi, ponury gmach, podwórze głębokie — studnia, otoczona wysokim murem kamienic. To t. zw. dom dochodowy. Mieszka w nim tysiąc nędzarzy. Po lepkich oślizgłych schodach idziemy coraz wyżej, wyżej. Wszędzie brud, zaduch, tłok w mieszkaniach niesłychany! Lokatorzy mają sublokatorów, których przyjmują na mieszkanie u siebie „kątem”. W izbie w której się gotuje, pierze, suszy poprane łachy, wilgoć ścieka ze ścian, powietrze smrodliwe dech w piersi zapiera. Ludzie w tem powietrzu żyją, niem oddychają. A kto najdłużej przebywa w mieszkaniu? Matka i jej drobne dzieci!

Ale już krew ścina się w żyłach na widok mieszkań, przerobionych ze strychu. Tam w zimie lód pokrywa ściany, a w lecie słońce przepala dachówki, powietrze jak rozpalony ołów, parzy i doprowadza do szału nieszczęsnych mieszkańców poddasza. Na dole są piwnice, zamieszkałe, w nich jakieś tam maluchne, okrątowane, nigdy nieotwierane, okienka pod

Kuma-troska o chleb codzienny, niszczy zdrowie matek i dzieci.

czy wiejskich prowadzili gospodarkę komunalną! A przecież i narodowi ojcowie miasta wiedzą doskonale, że robotnicy i inteligenci mieszkają gorzej znacznie, niż

Ofiary nędzy mieszkaniowej umierają przedwcześnie na gruźlicę. Księża obiecują za cierpienia... w niebie!

asfaltem chodników, są jeszcze doły ciemne i te opiekuńcza dłoń państwa zamieniła na izby mieszkalne.

Jak krety i szczury gnieźdzą się tam zrozpaczeni nędzarze!...

A mieszkania na przedmieściach! Chałupy, pod ciężarem lat, głęboko w ziemię zapadłe, okienko tuż nad cuchnącym ściekiem ulicznym, przez dziurawy dach leje się deszcz, pod podłogą gnieźdzą się stada myszy i szczurów, ściany pełne robactwa, często zamiast drewnianej podłogi ziemia uklepana, dziury w ścianach, przez które chłucha wiatr, zatłoczone gałganami. Niema wody. Chodzi się po nią z wiaderkiem daleko do sąsiada i płaci po dwa grosze od wiadra. To też mało, bardzo mało używa się tej wody! A przecież brud, niechlujstwo to straszliwy sprzymierzeniec choroby, przedwczesnej starości i śmierci. Mrą dorośli na suchoty, szkorbut i śmierci. Mrą dorośli na suchoty i tyfus. Dzieci drobne giną, jak muchy. Ot urodziło się i umarło. Ktoby tam pytał, dla czego? Choć może zgniła woda studzienna, może wilgoć i zimno i zaduch w izbie zabił maleństwo. Zapłacze

Osierocone dziecko oplakuje śmierć matki.

boleśnie matka, zimne ciało włożą do trumienki, zanoszą daleko, zakopią w piasku cementarnem. Rodzisz w bólach, nieszczę-

sna matko, na to, byś krew krwi twojej, kość twojej kości ziemi oddawała.

A te dzieci, które cudem udało ci się wyrwać śmierci, kto je choduje?

Ciasnota pędzi z mieszkania na brudne podwórze. Gdzież tu mówić o zdrowiu fizycznym, a jak wygląda zdrowie moralne pokolenia, rosnącego w tak strasznej nędzy mieszkaniowej.

Dlatego też my kobiety, matki, które rodzimy dzieci, by żyły i tworzyły nowe wartości społeczne, my kobiety pracujące, robotnice i inteligentki, musimy wołać głośno:

CO DAJE KOBIECIE PRACUJĄCEJ SOCJALISTYCZNA GOSPODARKA MIEJSKA?

Socjalistyczny magistrat Wiednia ogłosił drukiem szczegółowe sprawozdanie ze swej dotychczasowej działalności. Przypatrzmy się co zdążył już w ciągu tych paru lat zrobić w zakresie opieki nad kobietą pracującą, a przekonamy się, jak będzie w Warszawie — gdy uda nam się zdobyć

SOCJALISTYCZNĄ RADĘ MIEJSKĄ.

Racjonalna gospodarka miejska powinna otoczyć opieką dziecko, zanim jeszcze przyszło na świat. W Warszawie powinna być gęsta sieć

STACJI OPIEKI NAD MATKĄ

(Wiedeń ma ich już 24). Każda kobieta

Żądamy budowy tanich, zdrowych, pełnych słońca i powietrza mieszkań!

Do ciężkiego więzienia za lichwą mieszkaniową!

Przed kratki sądowe, pod oskarżenie publiczne te władze miejskie, które przede wszystkim nie zajmą się budową nowych mieszkań, naprawą starych.

Widząc, co w sprawie mieszkań zrobiła socjalistyczna Rada Miejska w Wiedniu, wołamy: Niech żyje socjalizm. Głosujmy przy wyborach do Rady Miejskiej wszystkie na 2, na listę wyborczą P. P. S.!

Stanisława Woszczyńska.

ciężarna zgłasza się tam i, o ile jest bezrobotna, lub w ciężkich warunkach materialnych, otrzymuje

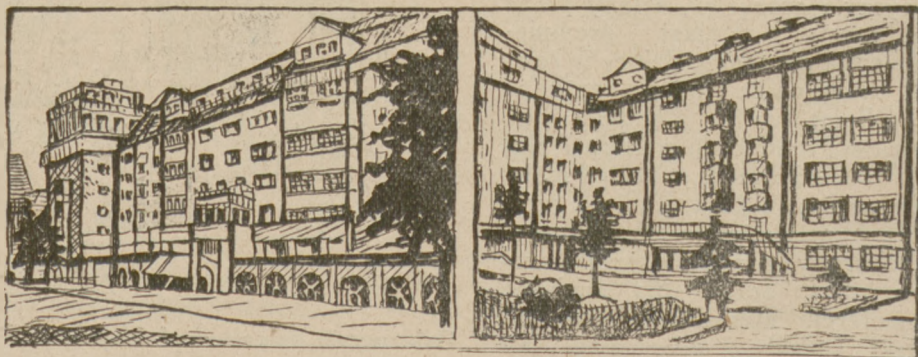
CODZIENNE BEZPŁATNIE GORACE POŻYWIENIE,

a w razie potrzeby, zwłaszcza zimą, również i ciepłą odzież. Robotnice bezrobotne (o ile świadczenie z Kasy Chorych im się już nie należy) otrzymują z tych stacji

ZAPOMOGE PIENIĘŻNĄ NA OKRES POŁOGU

(Wiedeń wypłaca czterotygodniową zapomogę dla położnic), a matki karmiące również w okresie karmienia.

Stacje otaczają kobiety ciężarne jak-

Pałace wybudowane przez socjalistów w Wiedniu dla robotników. Rząd bogaczy skazuje ludność na mieszkanie w norach, barakach, gdzie dzieci chorują, a matki cierpią.

Typ pałaców robotniczych, dla kilkudziesięciu rodzin.

najstaranniejszą opieką lekarską oraz pomocą prawną, zwłaszcza matki nieślubne i opuszczone przez mężów. Położnica, znajdującą się w ciężkich warunkach materialnych, otrzymuje ze stacji

BEZPŁATNIE WYPRAWKĘ POŁOGOWĄ DLA SIEBIE I NOWORODKA.

W wypadku, gdy położnica ma drobne dzieci, stacja posyła do domu wykwalifikowaną „opiekunkę gospodarstwa”, a ta zajmuje się domem i dziećmi na czas choroby matki.

Gdy idzie o dziecko nieślubne, stacja uzyskuje dla matki alimenty od ojca, a w razie potrzeby wypłaca matce pożyczki na poczet tych alimentów. (Wiedeń uskutečnił to w jednym tylko 1925 roku w 4200 wypadkach, a miał pod swą opieką w tymże roku 16 000 nieślubnych dzieci).

W Warszawie powinna być gęsta sieć ŻŁOBKÓW, DZIECINCÓW I PRZEDSZKOLI.

dla dzieci nie uczęszczających jeszcze do szkół, w których dziatwa spędzałaby czas pod opieką wykwalifikowanego personelu; dzieci otrzymywać tam powinny gorące pożywienie, a w razie potrzeby, również bućki, bieliznę, ubranie, zimą zaś ciepłe odzienie.

Po ukończeniu przedszkola dziecko dostaje się do szkoły. Socjalistyczny Magistrat Wiednia przeprowadził tu jedno z naczelnych żądań Socjalizmu i zorganizował

dostarczanie dla wszystkich dzieci szkolnych gorącego, obfitego a smacznego pożywienia.

Dzieci rodziców ubogich nie mają gdzie odrabiać zadanych w szkole lekcji. Tu znowu nieodzowna jest gęsta sieć

„OGNISK DZIECIĘCYCH”,

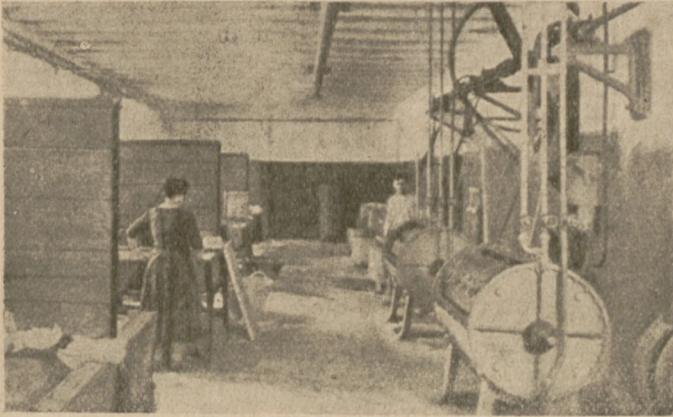
gdzie dzieci w lokalach zdrowych, ciepłych, mogłyby odrabiać lekcje i spędzać czas wolny pod opieką wykwalifikowanych kierowników na kulturalnych rozrywkach (śpiew, gry i zabawy, slöjd, radjo, biblioteka i t. p.).

Czyż trzeba tłumaczyć, jak dla dziecka robotniczego niezbędny jest wyjazd na lato na kolonie letnie? Socjalistyczny Magistrat Wiednia postawił sobie tu hasło:

KAŻDE DZIECKO ROBOTNICZE POWINNO SPĘDZIĆ WAKACJE LETNIE NA WSI!

— i systematycznie dąży do wypełnienia w całej rozciągłości tego planu.

Dbając o rozrywki zdrowotne i higieniczne dziecka, socjalistyczny Wiedeń zorganizował 8 kąpielisk bezpłatnych dla dzieci robotniczych na otwartym powietrzu (korzystało z nich w lecie 1925 r. 457 000 dzieci); dalej urządzono 29 placów do zabaw na otwartym powietrzu, gdzie stale przebywają kierownicy, prowadzący z dziećmi gry i zabawy. W zimie było otwartych 12 bezpłatnych ślizgawek dla dzieci ubogich rodziców.

Tak wygląda w rządonym przez socjalistów Wiedniu pralnia elektryczna w domach zamieszkiwanych przez robotników.

Niezbędne jest dalej zorganizowanie w Warszawie szkolnictwa zawodowego dla dziewcząt. Ono u nas zupełnie niemal nie istnieje. Tragedją dziewcząt ze sfery pracującej jest brak wiadomości fachowych, podczas gdy warunki materialne zmuszają ją do zarabkowania. Jakiż ogromny procent z nich wykoleja się na tem tle najstraszliwiej na całe życie, nieraz już poczynając od wieku lat 12 — 14!

Otwierajmy miejskie szkoły rzemieślnicze wszelkiego typu dla dziewcząt (np. fryzjerstwo, introligatorstwo, zegarmistrzostwo, warsztaty ślusarskie, stolarskie, kuśnierskie, krawieckie i t. p.), szkolmy je również fachowo na pielęgniarce, kierowniczkę gospodarce i administracyjne instytucji społecznych, a stworzymy dla dziewcząt z klasy robotniczej niezbędne podstawy materialnego bytu.

Wreszcie, cóż może być ważniejszego dla kobiety pracującej, jak posiadanie własnego mieszkania. Socjalistyczny magistrat Wiednia postawił tu sobie jako cel:

**DLA KAŻDEJ RODZINY ROBOTNICZEJ ODDZIELNE MIESZKANIE.
DLA KAŻDEGO DZIECKA ROBOTNICZEGO ODDZIELNE ŁÓŻKO!**

W ciągu lat 1924 — 1926 zbudowano

25.000 nowych mieszkań dla rodzin robotniczych, a w każdym jest oświetlenie elektryczne, instalacja gazowa, wodociąg i kanalizacja. Mieszkanie składa się normalnie z pokoju, kuchni i przedpokoju i przeznaczone jest dla 3 — 4 osób (rodzice z dziećmi); większe rodziny otrzymują mieszkanie dwupokojowe! Mieszkania są jasne, suche i przestronne. Domy robotnicze imponują czystością i artystycznym wykończeniem. W każdym z tych domów jest duży dziedziniec - ogródek, służący jako plac zabaw dla dzieci. Wreszcie magistrat zbudował szereg pralni mechanicznych, poruszanych elektrycznością, a urządzonych według najnowszych zdobyczy techniki, tak, że robotnica może brudną bieliznę za miesiąc z 3 — 4 osób wyprać, wysuszyć, wymaglować i wyrasować w ciągu (dosłownie!) pół dnia! Robotnicze wieńskie w domach tych nie znają więc męki naszego „domowego prania“, tego zaiste sądowego dnia dla całej rodziny robotniczej, gdzie praca tak męczy i denerwuje, a tak jest szkodliwą dla zdrowia.

TAK OTO SOCJALISTYCZNA GOSPODARKA MIEJSKA PROWADZI DO LEPSZEGO, ZDROWEGO RADOŚNIEJSZEGO ŻYCIA!

Janina Ryngmanowa.

DO WALKI O CZEŚĆ KOBIETY!

W Genewie radzi obecnie Komisja specjalna przy Lidze Narodów nad kwestją, jak walczyć skutecznie z plagą, której na imię **Handel Kobietami**. Komisja ta zbiera się corocznie na wiosnę, ale sesja tegoroczna jest z tego względu szczególnie ważna, że w roku bieżącym ukończony został raport specjalnych ekspertów delegowanych przez Komisję do zbadania, jak dalece rozwinięty jest na świecie handel kobietami. Raport ten został opublikowany (w językach francuskim i angielskim) i odsłonił światu przerażający obraz. Handel ten istnieje. Jest doskonale zorganizowany. Jest międzynarodowy. W domach publicznych Europy a w szczególności Ameryki południowej znaleźć można Polki, Rosjanki, Ukrainki, Rumunki, żydówki, katoliczki i prawosławne pospołu. Niedawno znaleziono w domu publicznym w Algierze (Afryka Północna) dziewczynę polską, sprowadzoną tam z Paryża. Miała 19 lat, pochodziła z Warszawy, gdzie od 15-go roku życia zajmowała się prostytutką. To samo dzieje się w Argentynie, gdzie olbrzymia większość prostytutek są cudzoziemkami, a w liczbie tych cudzoziemek jest bardzo wiele Polek.

Przecież co tygodnia czytamy w gazetach, że tu i ówdzie zaginęła młoda dziewczyna. Policja szuka i niekiedy znajduje. Często nie znajduje wcale. Dziewczyna bowiem wyjechała do Gdańska, w Gdańsku dano jej podrobiony raport, wywieziono do Berlina. Z Berlina wiozą do Paryża, do Hamburga, do Tryestu. Są takie, które zostają w Europie, przeważna część sprzedawana jest do Południowej Ameryki.

Jest specjalny gatunek łotrów, przestępców, suterrenami (utrzymańcami) zwanych, którzy uwodzą takie dziewczyny, obiecując małżeństwo albo doskonałe posady za granicą, przyrzekają, że pokażą cuda Paryża, Rzymu czy Londynu. Dziewczyna, która całe życie swoje spędziła w dusznej suterynie na ulicy Karolkowej czy Radzymińskiej, która roboty znaleźć

nie może, jest ciężarem rodziców, nie widzi przed sobą żadnej przyszłości — łatwo pada ofiarą złych podszeptów. Nie wie co czyni. Po niewczasie dowiaduje się o losie, który ją spotkał. Szuka niekiedy ratunku. Zdarza się, że w Buenos - Aires czy w Rio ktoś znajduje na ulicy kartkę, na której niewprawna wpisaniu ręką nakreśliła wyrazy: „Ratunku! Mańka, ulica taka a taka, domu numer taki a taki...” Znajduje tę kartkę uczciwy człowiek, niesie do komitetu, do władzy, do gazety. Szukają i znajdują. Ale takie wypadki są rzadkie.

Dziewczęta te po największej części pochodzą z klas ubogich. Często są to córki robotnicze lub włościańskie. Jest obowiązkiem robotnic rozumnych i zorganizowanych wpływać na to, aby takich wypadków było jak najmniej. Jest ich obowiązkiem uważać na to, co się dzieje w ich sąsiedztwie. Uważać na łotrów, kręcących się koło ich domostwa, koło fabryk i warsztatów, w których pracują dziewczęta i kobiety. Jest naszym obowiązkiem zwoływać wiece i tłumaczyć, pouczać i ostrzegać. Przed kilku miesiącami pokazywano w Warszawie i Krakowie film pod nazwą „Białe Niewolnice”. Przedstawiono tu tragiczną historję osnutą na tle handlu kobietami. Na czele szajki pośredników i utrzymańców był naczelnik policji greckiej... Trzeba, żeby takie obrazy były wyświetlane w małych miasteczkach, gdzie kobieta jest najmniej uświadomiona. Trzeba ostrzegać i nawoływać bo doprawdy przykro, boleśnie jest słyszeć, ile obywaterek polskich ginie po domach publicznych całego świata.

Oczywiście, nie zniesiemy prostytucji dopóty, dopóki kobieta będzie przedmiotem wyzysku ekonomicznego i przedmiotem handlu. Jej płaca jest zawsze najniższa. Pracuje w najgorszych warunkach chłupnictwa. Skazana jest pierwsza na skutki bezrobocia. Szwaczka, modystka, kwiaciarka — skazana jest co roku na długie miesiące, kiedy „niema pracy”. Głód jest złym doradcą i największym pomocnikiem handlarza. Ale trzeba walczyć.

Trzeba walczyć nietylko z ustrojem kapitalistycznym ale i ze złością. Trzeba organizować kobiety dla walki o lepsze jutro, ale trzeba zrobić wszystko, co w

ludzkiej jest mocy, aby ukrócić łańcuch ludzkie.

Stanisław Posner,
Senator.

LISTY CZYTELNICZEK.

KATOWICE. Konferencja kobiet na Górnym Śląsku zwołana do Katowic, zgromadziła 40 delegatek. Przewodniczyła tow. Zielińska z Rożdżena, sekretarowała tow. Jok z Siemianic. Sprawozdanie z działalności wykazało stały rozwój organizacji kobiet. Tow. Sacharówna z Częstochowy, delegowana przez Centralny Wydz. Kobiet, wygłosiła dłuższy referat, przyjęty oklaskami.

Po dyskusji przystąpiono do wyboru nowego wydziału, do którego powołano 11 towarzyszek. Do Centr. Wydz. Kobiecego delegowano tow. Druższkową.

W obradach uczestniczył tow. poseł Rumpf. Jednogłośnie przyjęto następującą rezolucję:

Kobiety zebrane na Zjeździe Województwa Śląskiego protestują:

1) przeciw zamachom klerykalnym na rozwody i śluby cywilne,

2) przeciw wydanemu rozporządzeniu ministra Bartla, ażeby dzieci chodziły przymusowo do spowiedzi, ponieważ każda matka wie jak ma swoje dziecko wychowywać. Natomiast żądają powiększenia budżetu na oświatę szkolną i opiekę społeczną, ponieważ analfabetyzm prowadzi do demoralizacji i upadku kraju.

3) przeciw zamachom reakcji na ordynację wyborczą, ponieważ godzi w interesy klasy pracującej.

GNIEZNO. Organizacja kobiet robi u nas wielkie postępy. Do niedawna otumaniane, nieszczęśliwe kobiety garną się do P. P. S., dzięki działalności naszych towarzyszy w Radzie miejskiej.

Przewodnicząca organizacji tow. Bogoniewska, jest prawdziwą opiekunką kobiet w Gnieźnie, a nędzy u nas wiele, bo mamy największy procent bezrobotnych. Bezrobocie to klęska klasy pracującej ale najbardziej cierpi, kobieta matka.

Dn. 2 maja odbyło się w Gnieźnie zgromadzenie kobiet. Chociaż bezpośrednio

po święcie robotniczym, zebrało się kilkadziesiąt kobiet. Przemawiała tow. sen. Kłuszyńska i tow. Bogoniewska. Przemówienia bardzo się podobały, bo kobiety poznają teraz dopiero, jak oszukiwały różne farbowane lisy ich dobrą wiarę.

Dotychczas zgłosiło się około 150 kobiet.

RZESZÓW. Nasza organizacja partyjna przeżywała wielką uroczystość: odsłonięcie sztandaru P. P. S. z końcem kwietnia. W obchodzie brało udział dużo kobiet, chociaż do niedawna kler był wszechwładnym panem dusz kobiecych w naszym mieście.

Na zgromadzeniu zwołanym przez Komitet P. P. S. do sali rady miejskiej, przyszło dużo kobiet. Przemówienia tow. sen. Kłuszyńskiej, słuchano z dużym zainteresowaniem i nie jedna kobieta musiała przyznać, że sama przyczyniła się do nieszczęścia swojej rodziny, bo głosowała podczas wyborów, według nakazów księdza.

„Głosu Kobiet“ rozkołportowano 130 egz., co jest najlepszym dowodem, że kobiety już przetarły oczy i nie dadzą się oszukiwać różnym nieproszonym opiekunom.

GRUDZIĄDZ. 3 maja kilkaset kobiet przyszło na wezwanie Komitetu P. P. S. na zgromadzenie, na którym przemawiała tow. sen. Kłuszyńska.

W Grudziądzu jest dużo wyznawczyń kościoła narodowego, to też narodowy ksiądz chciał wykorzystać wiec P. P. S. dla swojej propagandy. Gniewa się ksiądz, że pepesowcy nie wstępują do kościoła narodowego. Religja to rzecz sumienia każdego człowieka, to zaznaczyła tow. Kłuszyńska w swoim przemówieniu, a P. P. S. ma inne zadania, jak zajmowanie się sprawami religijnymi. Mimo wystąpienia

księdza narodowego, więc miał przebieg poważny i spokojny.

Trzem towarzyszkom polecono zorganizowanie Wydziału Kobiecego, Komitet miejscowy udziela tej pracy swoje poparcie, jest więc uzasadniona nadzieja, że systematyczna praca wśród kobiet w Grudziądzu, będzie postępowała. „Głosu Kobiet” rozchodzi się 25 egz.

WINNIKI (koło Lwowa). Objazd tow. Kłuszyńskiej fabryk Monopolu tytoniowego, wzbudził wielkie zainteresowanie. Dzieje się robotnikom monopolu wielka krzywda, małe zarobki, wszechwładza dyrektorów i groźba redukcji, to chleb codzienny dla nas kobiet pracujących.

W naszej fabryce oprócz klasowego

związku, mając wodę chadecy, enpeerowcy i nawet piastowcy mają odwagę bałamucić ciemnych ludzi. Nasz związek jest najsilniejszy i dzięki niemu, mamy obronę naszych interesów.

W monopolu pracują przeważnie kobiety, to też objazdy tow. Kłuszyńskiej, czy też innych towarzyszek mają ogromne znaczenie dla uświadomienia kobiet i kobietom pracującym na miejscu dodają odwagę i zachęcają do dalszej pracy.

Trzeba walczyć z ciemnotą, plotkarstwem i my, kobiety musimy dużo przecierpieć, jeżeli chcemy wytrzymać w pracy. Rozumiemy, że jednak nie wolno uciekać, bo inaczej wrogowie będą z tego korzystać.

J.

19 CZERWCA „DZIEŃ KOBIECI”.

W myśl uchwał Międzynarodowej Socjalistycznej Organizacji Kobiet „Dzień Kobiet” jest demonstracją łączącą Kobiety pracujące całego świata pod socjalistycznymi sztandarami.

19 czerwca w „Dniu Kobiet” kobiety pracujące w Polsce zjednoczą się na wezwanie P. P. S. i Centralnych Związków Zawodowych, żeby na wiecach, w pochodach demonstracyjnych dać wyraz świadomości socjalistycznej.

Tylko przez socjalizm prowadzi droga do prawdziwego wyzwolenia kobiety, z niewoli duchowej, z poniżenia, wyzysku.

Dopiero w socjalistycznym ustroju kobiety będą wolnymi ludźmi.

W dniu kobiet występujemy pod sztandarami P. P. S. i Związków Zawodowych z hasłami:

BRATERSTWO LUDÓW I POKÓJ ŚWIATOWY!

PRZEZ DEMOKRACJĘ DO SOCJALIZMU!

RÓWNOUPRAWNIENIE KOBIECI

WE WSZYSTKICH DZIEDZINACH ŻYCIA!

WALKA Z REAKCJĄ!

OCHRONA MACIERZYNSTWA!

ZAPOMOZI DLA POŁOŻNIC!

ŻŁOBKI I OGNISKA DLA DZIECI!

ZNESIENIE WSZELKICH PRZEPI-SÓW KZYWDZĄCYCH DZIECI NIE-SŁUBNE!

POWSZECHNE NAUCZANIE W JEDNOLITYCH SZKOŁACH!

UTRZYMANIE 8 - GODZINNEGO DNIA PRACY!

RÓWNA PŁACA ZA RÓWNA PRACĘ!

UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE, ZWŁASZCZA WDÓW I SIEROT!

ROZSZEZENIE USTAWY O BEZ-ROBOCIU NA ROBOTNIKÓW I ROBOT-NIECE MŁODOCIANE!

WYKONANIE USTAWY O OCHRONIE PRACY KOBIECI I MŁODOCIANYCH. ZAKAZ PRACY DZIECI!

USTAWA O SŁUŻBIE DOMOWEJ!

BUDOWA TANICH MIESZKAŃ!

WALKA Z PROSTYTUCJĄ!

**WALKA Z ALKOHOLIZMEM!
BEZWZGLĘDNE ZWALCZANIE
PRÓB POGORSZENIA ORDYNACJI WY-
BORCZEJ DO SEJMU, SENATU, SA-
MORZĄDU!**

WALKA Z DROŻYZNĄ I LICHWĄ!

Centralny Wydział Kobiety P. P. S., C. K. W. P. P. S.

19 czerwca „Dzień Kobiet“, to dzień
przeglądu naszych sił.

19 czerwca, to **DZIEŃ WALKI** z cie-
mnotą.

19 czerwca śpieszcie kobiety pod
czerwone sztandary.

O CO WALCZĄ I CZEGO CHCĄ SOCJALIŚCI?

Chcemy, by każda rodzina robotni-
cza miała oddzielne mieszkanie, a każde
dziecko robotnicze oddzielne łóżko.

Chcemy taniego chleba i taniego mle-
ka dla naszych dzieci.

Chcemy, by każda położnica bezro-
botna otrzymywała od miasta zapomogę
pieniężną po urodzeniu się dziecka, tak
jak to jest już obecnie w socjalistycznym
Wiedniu.

Chcemy, by dla każdego dziecka ro-
botniczego było miejsce w żłobku, dzie-
cińcu lub przedszkolu, wzorowo urzą-
dzonych, gdzieby matka pracująca mogła
pozostawiać swe dzieci pod opieką wy-
kwalifikowanych wychowawczyń i leka-
rzy.

Chcemy, by dla każdego dziecka ro-
botniczego było miejsce we wzorowej
szkole. By szkoły te były w pięknych, hi-
gienicznych gmachach. By każde dziecko
w szkole otrzymywało codziennie gorące
pożywienie, obfite i smaczne. By dzieci
w szkole otrzymywały bezpłatnie pod-
ręczniki i pomoce szkolne.

Chcemy, by każde dziecko robotni-
cze spędzało lato na wakacjach letnich.

Chcemy, by w mieście były zorgani-
zowane place do zabaw i gier dla dzieci.

Chcemy, by zorganizowano wzorową
opiekę nad młodzieżą robotniczą, popie-
rano sport robotniczy, zakładano dla nich
bursy, świetlice, kluby, domy wycieczko-
we.

Chcemy, by zbudowano dom dla bez-
domnych, bezrobotnych służących.

Chcemy, by urządzono wspólne do-
my mieszkalne dla samotnych robotnic,

tak by mogły one uniknąć upokorzeń,
przykrości i niebezpieczeństw, na jakie
narażona jest kobieta, mieszkająca kątem
u obcych.

Chcemy, by zbudowano wzorowe za-
kłady dla starych, niezdolnych do pracy
kobiet, gdzieby one miały zabezpieczoną,
pogodną starość.

Chcemy, by miasto otoczyło opieką
każdą kobietę pracującą od kolebki aż do
późnej starości.

Zbłądzący przez komunistów młodocia-
ny robotnik, wraca w szeregi socjalistyczne

ODSŁONIĘCIE SZTANDARU WYDZIAŁU KOBIECEGO P. P. S. W PABJANICACH.

Wydział Kobiety przy O. K. R. Łódź-Podmiejska w Pabjanicach na jednym ze swych posiedzeń postanowił ufundować własny sztandar i zbierać dobrowolne składki na ten cel. Dzięki energicznej pracy Wydziału Kobiecego Sztandar Kobiety szybko ufundowano.

W dniu 24 kwietnia r. b. w sali Domu Robotniczego odbyła się uroczystość odsłonięcia Sztandaru Wydziału Kobiecego P. P. S. Na uroczystość tą przyjechały

delegatki od organizacji P. P. S. Zduńskiej Woli, Zgierza, Rudy-Pabjanickiej, Sieradza oraz przybyli delegaci, ze Szadka, Konstąntynowa, Złoczowa i Aleksandrowa. Sala była udekorowana sztandarami i zielenią.

Uroczystość zagaiła przewodnicząca Wydziału Kobiecego M. Orłowska witając przybyłe delegatki i delegatów na uroczystość, jednocześnie podkreślając wielkie znaczenie organizacji kobiecej P.P.S.

dla walki o wyzwolenie kobiety oraz znaczenie uroczystości odsłonięcia Sztandaru, pod którym kobiety pracujące będą się organizować i prowadzić walkę aż do zwycięstwa socjalizmu.

Tow. Orłowska do prezydium uroczystości powołała następujące tt.: Szymczakową — Zgierz, Ozimkową — Zd. Wola, Kubicką — Ruda - Pabjanicka oraz tt.: Szczerkowską, Kosterównę i Brożynową Pabjanice. Przewodnictwo uroczystości objęła tow. Szymczakowa.

W imieniu O. K. R. P. P. S. Łódź — Podmiejska tow. poseł Szczerkowski wreczył piękny Sztandar Wydziałowi Kobiecemu w ręce przewodniczącej, jednocześnie stwierdzając wielkie znaczenie Sztandaru socjalistycznego w walce klasy robotniczej, ze szczególnem uwzględnieniem znaczenia Sztandaru Kobiecego w walce o wyzwolenie kobiety pracującej.

Następnie chór T. U. R. odśpiewał Czerwony Sztandar. Późem nastąpiło szereg przemówień przedstawicielek i przedstawicieli poszczególnych organi-

zacji. Specjalnie wyróżniło się piękne przemówienie tow. Szymczakowej ze Zgierza, Jaworskiego T. U. R., burmistrza t. Gryzla z Kostantynowa i t. Szczerkowskiego.

Również przemawiał przedstawiciel Niem. Socjal. Partji Pracy.

Po przemówieniach tow. Orłowska zdała sprawozdanie z działalności ufundowania sztandaru i zebranych pieniędzy oraz złożyła podziękowanie wszystkim, którzy złożyli składki i ofiary na sztandar.

Program uroczystości wywołał dobre wrażenie na uczestnikach uroczystości.

Należy zaznaczyć, iż organizacja kobieca pomyślnie się rozwija i zdobywa sobie coraz większe uznanie wśród szerokich kół kobiecych. Rozwój organizacji kobiecej i ufundowanie sztandaru kobiecego PPS. należy zawdzięczać usilnej pracy Wydziału Kobiecego a w szczególności przewodniczącej tow. Orłowskiej.

Z tej okazji życzymy dalszego pomyślnego powodzenia w pracy.

CIĘKAWY WIADOMOŚCI Z ZAGRANICY.

ZWYCIĘSTWO WYBORCZE SOCJALISTÓW W AUSTRJI.

Dzień 24 kwietnia był historycznym dniem dla socjalistów w Austrii. Cała reakcja podała sobie ręce i wyruszyła do walki przeciwko „czerwonym”.

Nie szczędzono pieniędzy. Cały kler stanął w jednym szeregu z kamienicznikami, bankierami, pod przewodnictwem ks. prałata Seipla, żeby złamać socjalistów. Zwarty front robotniczy wytrzymał napór, wyszedł z walki zwycięsko.

Socjaliści powiększyli swój dotychczasowy stan posiadania w Wiedniu o 4 mandaty (68 — 72), a przyrost głosów o 21%. W całej Austrii socjaliści otrzymali o 11% g. osów więcej.

Nawet w najbardziej skleretyzowanych prowincjach wzrosło uświadomienie socjalistyczne bardzo znacznie.

W akcji wyborczej kobiety brały bardzo wybitny udział. Znaczący procent głosów to właśnie głosy kobiece.

MIĘDZYNARODOWA ZAWODOWA KONFERENCJA KOBIECI.

W pierwszych dniach sierpnia zbierze się w Paryżu międzynarodowy kongres zawodowy. Przed kongresem międzynarodówka amsterdamska, organizuje międzynarodową konferencję zawodową kobiet 29 i 30 lipca 1927 r. Będzie to pierwsza konferencja zawodowa zwołana przez komitet międzynarodowy zawodowy, zwołany w roku 1925 do Amsterdamu.

Zapoczątkowano tą pracę w Genewie w r. 1921.

SZWAJCARSKIE KOBIECY W WALCE O RÓWNOUPRAWNIENIE POLITYCZNE

Kobiety w Szwajcarii nie mają praw politycznych, chociaż jest to kraj, o starych tradycjach wolnościowych i demokratycznych. Chociaż Szwajcaria jest republiką, tylko mężczyźni cieszą się prawdziwą wolnością. Żeby kobiety otrzymały prawa polityczne, musi być zmieniona konstytucja.

W myśl ustaw szwajcarskich, zmiana taka jest możliwa tylko przez referendum, czyli plebiscyt. Przeprowadzone próby w kilku kantonach, dały ujemne rezultaty.

Kobiety w Szwajcarii prowadzą walkę o swoje prawa. Zwycięstwo zależy od rozwoju organizacji socjalistów.

„DZIEŃ KOBIEC” W JUGOSŁAWJI.

W Białogrodzie, stolicy państwa „Dzień Kobiec” był wspaniałą demonstra-

cją, w której brał udział tow. Albert Thomas, dyrektor Biura Pracy w Genewie i tow. Milica Topalowicz, przywódczyni socjalistek w Jugosławji.

W całym kraju „Dzień Kobiec” wypadł bardzo poważnie.

Na Bałkanach zagrożonych ciągle możliwością wojny, demonstracje pokojowe w „Dniu Kobiec” miały wielkie znaczenie.

ZWYCIĘSTWO SOCJALISTÓW W RADOMIU I OSTROWCU PRZY WYBORACH DO RADY MIEJSKIEJ.

Idziemy naprzód! Zdobywamy nowe pozycje. Świadomość socjalistyczna wzrasta. Szeregi nasze zwarte. P. P. S. zwycięża w walce z klerykalizmem i zacofaniem.

Klasa robotnicza wiedzona zdrowym instynktem, daje posłuch prawdzie głoszonej przez socjalistów.

Wybory w Radomiu, to dzień chwały towarzyszy i towarzyszek. Nie poszła na marne ich praca, trudy sownie zapłacone.

16 radnych socjalistów polskich, 5 żydowskich, to 21 ludzi (którzy będą realizowali w Radzie Miejskiej program socjalistyczny. Zamach endecko-żydowski, który był wymierzony w towarzyszkę Marję Kelljes-Krauzową, nie udał się. Wraca do Rady Miejskiej obdarzona zaufaniem proletariatu Radomia.

W Ostrowcu zdobyła P. P. S. 8 mandatów.

JÓZEFÓW.

IV.

Słowa nauczycielki się sprawdziły; nazajutrz było ładnie! Zaraz rano zbudziło dzieci pogodne słońce, więc poczęły się nawoływać:

— Hop hop! Kto tam zgubił się w słońcu?

W samej rzeczy, dużo z nich wkopało się w słońce tak gruntownie, że nawet końców ich nosa nie było widać.

Nauczycielka, kucharka i tercjan szkolny wstali już dawno temu i byli od świtu przy robocie. Ogień płonął pod kuchnią, śniadanie było już dawno gotowe i właśnie teraz rozstawiano skromne umeblowanie. Dzieci zerwały się cożywo, nawet najmłodszy Anzelm wygramolił się z kupy słomy, a że miednice i dzbanki były jeszcze zapakowane, dzieci pobiegły się myć do studni. Bose ich nóżki biegły żwawo po zwiedniętem igliwiu i po piachach małej polany, przyciem nastawiali buzie na słońce by się opalić.

— Chcemy być czarni! — stało się hasłem chwili.

Świeżo umyta Basia wzięła Manię tajemniczo za rękę i w bardzo wielkim sekrecie pokazała jej bułkę z masłem, którą jej mama dała na drogę.

— Wysmarujemy się masłem i pojedziemy się opalać, to takie modne!

Mania nie chciała, obrażona Basia obróciła się na pięcie i odeszła razem ze swoim masłem i tajemnicą.

Tymczasem przed naszymi domkami wrzało jak w ulu. Pan Trochimiak z chłopcami rozpakowywał rzeczy, nauczycielka i dziewczynki zajęły się pościelą, a ukochana kucharka, Salcia Babc zwoływała całą gromadkę bębniąc łyżką o odwrócony garnek:

— Śniadanie! Pierwsze śniadanie na kolonji!

Basia widziała cały ten raj zdaleka, ale jakże się z gromadką połączyć, gdy

właśnie w tej chwili skończyła swoje dzieło i wysmarowana jak tortownica, zużyła cały zapas swojego masła. Tak się pokazać ani sposób, a jeśli się obmyje to już będzie przepadło, bo wyczerpała wszystkie swoje zapasy! Westnęła więc i ukrywszy się w zagajniku opalała się dalej, zresztą nie będzie głodna, bo miała bułkę.

Działo się jej jak onej małpie w kąpieli gdy otworzyła kran z ciepłą wodą. Najpierw było jej miło i dobrze, potem gorąco. Wtedy wzrok jej pełen tęsknoty zwrócił się ku kolonji.

— Możeby wrócić?

Przed domkami było coraz mniej sprzętów, wkońcu nic nie zostało. Ola i Broniek przyciągnęli ogromy baniak, Zosia i Antek przynieśli 3 kosze kartofli i cała dziesiątka dzieci usiadła w lasku by je obierać.

— Możeby wrócić?

Dzieci siedziały w miłym cieniu i nuciły radosne piosnki. Inne z koszami w ręku zbierały w lesie szyszki na podpałkę, inne znowu zmywały statki ze śniadania. Koledzy i Koleżanki wydały się Basi małymi krasnoludkami i patrzyła na nich pełna podziwu.

— Możeby wrócić?

Wszystko przemawiało za powrotem prócz jednego czynnika, oprócz: mody!

— Trzeba się konsekwentnie opalać — syknęła przez zęby, bo teraz twarz ją piekła jakgdyby ogniem.

Tymczasem praca kolonji dobiegała końca i pan Trochimiak miał pójść z dziećmi w głąb lasu. Spodziewali się znaleźć grzyby. Czas mijał z szybkością strzały, dzieci rozbiegły się po lesie, podnosiły konary świerków, które się ścieliły po ziemi, kryły się za pniami, nawoływały się wzajemnie, urządziły zabawy i gonitwy.

— Kuku, kuku! — rozlegało się po borze, a miłe echo powtarzało radosne śmiechy.

Nagle Antek zbladł jak ściana i stanął.

Zbiegły się dzieci przywołane na mięgi, a na ich czele pan Trochimiak. Kładąc palec na ustach wszyscy słuchali:

— Coś chrapało!

— Niedźwiedź, zapewne niedźwiedź!

Stali przed gęstym zagajnikiem i nikt nic nie widział.

— Niedźwiedź, niedźwiedź — szeptała poblądłymi wargami ci, którzy mieli bujaną fantazję.

Pan Trochimiak kazał dziewczynkom prędko wrócić do domu, wkoło nich ustawił ogromną gwardję chłopców, a sam został by „upolować zwierza”. Spojrzył na zegar, przeczekał chwilę, w której wedle jego obliczeń dzieci będą już w domu i z rewolwerem w ręku wszedł w zagajnik.

— Niedźwiedź, gdzie niedźwiedź?

Nie, nie było niedźwiedzia: To co chrapało to była Basia. Czerwona jak burak z obrzmiałą i rozognioną twarzą śpiąc w samem słońcu czyniła zadość modzie i opalała się!

Basia miała ciężkie zapalenie skóry i musiała się leczyć. Ma się rozumieć że wyzdrowiała jak najzupełniej i że od tego czasu ma wstręt do mody i już wcale nie pragnie być czarną. F. Lazarusówna.

Dziecko zostawione bez rozrywki nudzi się, dokuczta rodzicom i powoduje zmartwienia w rodzinie.

ROBOTNICZE TOW. PRZYJACIOŁ DZIECI.

Akademja dziecięca.

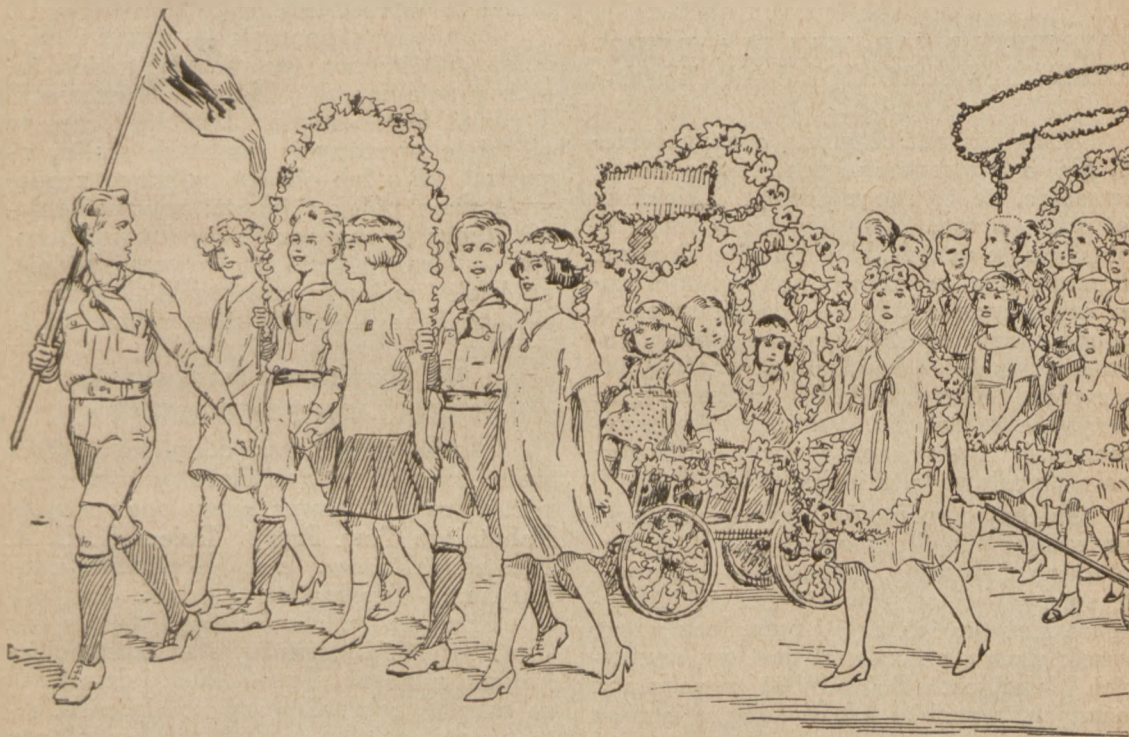
W tym roku po raz pierwszy obchodziła robotnicza dziatwa Warszawy uroczyste Święto 1-go Maja.

Starsze dzieci z Zakładu i Ognisk Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci brały udział w pochodzie, pod własnym sztandarem.

Po południu odbyła się pierwsza Majowa Akademja Dziecięca w Teatrze Letnim.

szy na artystycznie wykonanych kostjumach.

Piękne były w „Zwiastunach Wiosny“ obrazy „Pracy“ i „Wolności“, która wkroczywszy przy dźwiękach „Marsyljanki“ łączy ludzi pracy i ludzi, którzy tylko używać życia umieją, by odtąd „wszyscy pracowali i wszyscy cieszyli się życiem“. Bardzo piękną była „Apoteoza 1-go Maja“, w wykonaniu dzieci z Domu Dziecka na Czerniakowie.

Słońca, światła, radości dla dzieci proletarjatu. Głosujcie na listę P. P. S.! Wyprowadzicie dzieci z nędzy ulicy.

Dano szereg obrazków scenicznych, deklamacyj i tańców, w wykonaniu dzieci z Zakładu na Czerniakowie, 3 Ognisk na Ochocie i 2 na Woli.

Wszystko, cośmy 1-go Maja w Teatrze Letnim widzieli, było nowe nie oparte na żadnych gotowych wzorach, we wszystkim przebijał pierwiastek twórczy, począwszy od literatury, a skończyw-

Entuzjazm małych widzów wzbudził wyjątek z „Na jagody“ Konopnickiej, przepłatany tańcem i rytmiką, w wykonaniu najmłodszych dzieci z Ogniska na Ochocie.

Bardzo ładne były tańce dzieci z Ogniska na Woli.

Akademja dziecięca — poza swą wartością — jako obchód 1-szo Majowy, mia-

ła tę wielką wartość, że dała możność szerszej publiczności wglądu w prace Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci. Widzimy, jak bardzo pożyteczną jest instytucja Ognisk, która wydzierając dzieci ulicy i podwórkom, rozwija je, kształci i uspołecznia.

Gdyby móc tylko zdobyć więcej lokali, by całą Warszawę pokryć siecią Ognisk! Powodzenie Ognisk zależy w wielkiej mierze od Rodziców!

Pamiętajcie o tem, Towarzyszki i Towarzysze,

pamiętajcie w dniu 22 maja!

Widz.

ROZRYWKI I ZABAWKI DLA DZIECI, ODCZYT WYGŁOSZONY NA BRÓD- DNIE.

Staranni rodzice myślą o nauce dzieci, ale o przyjemności ich rzadko dbają, uważając, że to rzecz drobna. Niekiedy też surowo sądzą nauczycieli, którzy zamiast ciągle uczyć „bawią się” z dziećmi. Rzeczywiście, w szkole nowoczesnej dużo czasu przeznaczają się na gimnastykę, śpiew, roboty ręczne, gry i zabawy ruchome. Nie jest to jednak dziwactwo nauczycieli. Różne badania wykazały, że wszystkie te zajęcia, pozornie drugorzędne, mają niesłychane znaczenie dla rozwoju umysłowego dziecka.

Słuchając rozkazów przy gimnastyce, maszerując i wykonywując w takt muzyki różne ćwiczenia, dzieci uczą się uwagi, sprawności ruchów i przez to kształcą się nie tylko ich nogi i ręce, lecz mózg, wszak uwaga potrzebna jest na wszystkich lekcjach. Dokładność w robotach ręcznych, wyrabia oko i rękę, a oprócz tego gust i poczucie piękna.

Dzieci lubią się ruszać i ciągle coś robić — najgorsza dla nich jest jednostajność i nuda. Wtedy wymyślają najgłupsze figle i najdziksze psoty, krzyczą, awanturują się, dokuczają innym. A jednak jak często każemy im beczynie „siedzieć cicho”.

Zabawa dla dziecka jest także nauką. Przypatrzmy się takiej małej gromadce, jak naśladuje starszych w ich zajęciach, jak się ćwiczy i siłą próbuje.

Szkola wiele czasu zajmuje, ale w święta przychodzi nuda. Od niej dzieci uciekają i naśladując starszych nie zawsze dobrze czas spędzają. Prawdziwą klęską dla dzieci w wielkich miastach są kina, budzące zmysłowość i najgorsze instynkty awanturnicze i wprost zbrodnicze. Przedstawienia takie u starszych zabijają wszelką myśl poważną, a dla dzieci są wprost trucizną.

Cóż jednak poradzić — dzieci i młodzież gwałtownie potrzebują jakichś takich przyjemności. Dlatego Warszawski Wydział Wychowania Dziecka chce w niedzielę w różnych punktach stolicy urządzić kino lub obrazy niktające z opowiadaniem bajek i innymi urozmaicheniami. Rzecz ta rozpoczęła się już na Ochocie — teraz pójdzie na Nowem Bródnie, na Woli i w innych punktach. Organizuje się specjalna Komisja, która zajmie się tą sprawą.

Wł. Weychert - Szymanowska.

WIELKI WIEC OŚWIATOWY.

W niedzielę, 8 maja odbył się w Warszawie wielki wiec oświatowy zorganizowany przez 12 towarzystw społecznych, Robotnicze Tow. Przyj. Dzieci, T. U. R. Przemawiali tow. sen. Kopciński, tow. Weychert - Szymanowska i inni.

Przyjęto np. rezolucję:

Stwierdzając smutny stan szkolnictwa i oświaty w sercu Polski (20.000 dzieci poza szkołą), zebrani domagają się całkowitego rozciągnięcia obowiązku szkolnego na wszystkie dzieci stolicy, budowy gmachów szkolnych, zniesienia zmian środkowych i popołudniowych w szkołach, otwierania wyższych gimnazjów miejskich, dokształcania młodocianych, walki z analfabetyzmem, zmodernizowania kursów rzemieślniczych i szkół zawodowych.

Pod redakcją DOROTY KLUSZYŃSKIEJ.

Redaktorka odpowiedzi: ZOFJA KWIECIŃSKA.

Wydawca: CENTRALNY WYDZIAŁ KOBIECY P. P. S.

Adres Redakcji i Administracji, Warszawa, Warecka 7, telefon 230-44.